

SURİYELİ SIĞINMACILARIN TÜRK TOPLUM YAPISINA UYUM SÜRECİNDE YAŞADIKLARI SORUNLAR ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME*

Bekir KOCADAŞ*

Öz

Sosyal uyum (entegrasyon), göç alan ülkede, yeni üyeler ile yerleşik üyeler ve gruplar arasında çok büyük bir gerilim olmadan göçmenlerin (ya da çokça kullanılan adıyla mültecilerin/sığınmacıların) topluma dâhil edilmesi olarak izah edilmektedir. Bu bağlamda sığınmacılar özellikle çalışma yaşamına buldukları katkıdan ve vergi ödemelerinden dolayı ekonomik yapıda yer almaktadırlar. Topluma katılan yeni üyeler bir iş yaptıkları, ekonomiye çeşitli katkıda buldukları, vergilerini zamanında ödedikleri ve kanunlara tam olarak uygun davrandıkları zaman, sisteme entegre olmaları çok daha kolay olmaktadır. Ayrıca topluma katılan bu yeni üyelerin çok iyi bir yabancı dil bilmeleri ya da içinde yaşadıkları toplumun kültür ve geleneklerine uyum sağlamaları veya bu toplumun üyeleri ile iletişim kurmaları ve dolayısıyla etkileşim içinde olmaları da şarttır. Bununla beraber dil bilmeden ve iletişimde bulunmadan da bu göçmenler (sığınmacılar) toplum içinde mevcut sistemle uyumlu bir biçimde yaşamlarını devam ettirebilmektedirler. Fakat sistem uyumundan farklı olarak, toplumsal uyum göçmenlerin geldikleri yeni topluma entegre olmasını sadece ekonomik ya da hukuki sorumluluklar açısından değil, diğer yaşam alanlarını da kapsayacak şekilde ele almaktadır.

Anahtar Kelimeler: Suriyeli Sığınmacılar, Türk Toplum Yapısı, Sosyal Uyum, Sosyal Sorunlar

*Bu çalışma, 20-22 Ekim 2017 tarihleri arasında Adıyaman'da düzenlenen II. Uluslararası Gerçek ve Umut Arasında Suriyeli Mülteciler Sempozyumu'nda "Suriyeli Sığınmacıların Türk Toplum Yapısına Uyum Sürecinde Yaşadıkları Sorunlar Üzerine Bir Değerlendirme" başlığıyla sunulan sözel sunumun genişletilmiş ve gözden geçirilmiş halidir.

* Doç. Dr., Adıyaman Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Sosyoloji Bölümü,
bkocadas@adiyaman.edu.tr

AN EVALUATION OF THE PROBLEMS OF SYRIAN REFUGEES IN THE PROCESS OF ADAPTATION TO THE TURKISH SOCIAL STRUCTURE

Abstract

Social cohesion (integration) is defined as the social inclusion of immigrants (or refugees / asylum seekers as they are commonly used) in the receiving country without enormous tension between new members and resident members and groups. In this context, asylum seekers are included in the economic structure, especially due to their contribution to working life and their tax payments. It is much easier for new members to join the system when they do a business, make various contributions to the economy, pay taxes on time and act in full compliance with the law. In addition, these new members who join the society must know a very good foreign language or adapt to the culture and traditions of the society they live in, or communicate and interact with the members of this society. However, these immigrants (asylum seekers) can continue their lives in harmony with the existing system in the society without knowing the language and communicating. However, unlike system adaptation, social cohesion considers the integration of immigrants into the new society they come from, not only in terms of economic or legal responsibilities, but also in a way to cover other living areas.

Keywords: Syrian Refugees/Asylum Seekers, Turkish Society Structure, Social Cohesion, Social Issues

1.Giriş

Toplumları birbirinden ayıran pek çok sosyo-kültürel ve ekonomik faktör vardır. Tek bir faktörün (örneğin din gibi) ortak olması iki farklı toplumun kaynaşması için yeterli gözükmemektedir. Aynı toplum içinde bireyler çeşitli kriterlere göre sınıflandırılabilirken, bu farklılıklar içine başka bir toplumsal yapının özelliklerini taşıyan bireyleri entegre etmek oldukça güç olsa gerek.

2011 yılından beri yoğun olarak sığınmacı ağırlayan Türkiye, sosyo-kültürel yapı uyumsuzluklarının sebep olduğu pek çok olay ile karşı karşıya kalmış ve kalmaya da devam etmektedir. Bu sorunların yaşanmasının önüne geçmek için, eğer

gerekli önlemler alınmaz ve çalışmalar yapılmazsa bu anlaşmazlıklar/çatışmalar çok farklı boyutlara ulaşabilir.

Türkiye'nin çok yoğun sığınmacı akınına uğraması (yaklaşık 4-4.5 milyon insan geldi) ve Türk halkının buna hazır olmaması, gelenlerin ülkenin her yerine kontrolsüz bir şekilde yayılması, bir sabah kalktıklarında kendilerini sığınmacılarla komşu buluveren yerli halkın yaşadığı travma, sığınmacıların kabullenilmelerini oldukça zorlaştırmaktadır. Diğer taraftan sığınmacılar üzerinden siyasi rant elde etmeye çalışanların oluşturdukları olumsuz kamuoyu, sorunun derinleşmesinde ve kronikleşmesinde önemli rol oynamaktadır. Bu arada farklı bir toplumsal yapıya uyum sağlamaya çalışanların geldikleri toplumsal yapıyı yeterince tanımadan sergiledikleri olumsuz davranışlarda sıkıntının büyümesine sebep olmuştur.

Yoğun sığınmacı akınına aslında hazırlıksız yakalanan Türkiye, başlangıçta din kardeşliğinin kaynaşmayı sağlayacağını düşündüğünden olsa gerek, sığınmacı meselesinin büyük bir sorun oluşturabileceğini belki de başlangıçta pek önemsememişti. Tabi ki din toplumsal bütünleşme ve kaynaşmada önemli bir kurumdur ama özellikle günümüzde bir toplumun bütünleşmesini sağlamak için tek bir kurumun varlığı yeterli değildir. Toplumun oluşmasını sağlayan bütün kurumlar, sığınmacıların Türk toplumuna uyumunda önemli görevler üstlenmelidir. Örneğin, gelen sığınmacılar sadece din kardeşliği üzerinden topluma entegre edilmeye çalışırken bunların eğitim, sağlık, ekonomi, siyaset, hukuk ve aile kurumları açısından da uyumu sağlanmadıkça, din üzerinden yapılanlar bir zaman sonra yetersiz kalmaya başlayacaktır. Zira toplumsal bir problem, bütün bu kurumların etkisiyle ortaya çıktığı gibi, bunların katkılarıyla da çözülebilir.

Bir diğere mesele kavramların birbirinin yerine sık sık kullanılmasıdır. Göçmen, mülteci ve sığınmacı kavramları son zamanlarda bilim dünyasının dikkatini çekmeye başlamıştır. Özellikle Suriye’den gelenlerin statüleri noktasında bir kafa karışıklığı hâsıl olmuştur. Atıf yaptığımız eserlerde de bu kafa karışıklığına şahit olduk. Türkiye’deki Suriyelilerin ekseriyeti sığınmacı statüsünde yer alıyor olsa gerek.

2.Suriye’den Gelenlerin Statüleri (Göçmen-Mülteci-Sığınmacı) Üzerine

Daha çok kabulü gören biçimiyle göçün, Türk Dil Kurumu (TDK) Türkçe Sözlüğündeki tanımına göre; “Ekonomik, toplumsal, siyasi sebeplerle bireylerin veya toplulukların bir ülkeden başka bir ülkeye, bir yerleşim yerinden başka bir yerleşim yerine gitme işi, taşınma, hicret, muhaceret” olarak kullanılırken (tdk.gov.tr, 2017), öte yandan mülteci kavramı Osmanlıca sözlükte “iltica eden, sığınan” (www.osmanlica.com, 2017) anlamlarını kapsayacak şekilde kullanılmaktadır. Aslında kavramlar kastettiği anlamlara fazlaca bakılmadan birbirinin yerine kolaylıkla kullanılmaktadır. Örneğin, göçmen ve mülteci kavramları birbirinin yerine en azından halk düzeyinde yoğun olarak kullanılmaktadır.

Göç, bireylerin ekonomik, dini, siyasi ve sosyal sebeplerden dolayı yerleşmek amacıyla bir yerden başka bir yere gitmeleri hareketine verilen addır. Bu göç hareketi, ülke içinde olursa buna ‘iç göç’, ülkeler arasında olursa da ‘dış göç’ ya da ‘uluslararası göç’ olarak adlandırılmaktadır. Göçün bir diğere özelliği de bireylerin ya da grupların bir yerden başka bir yere gitmeleri ve gidilen yerde yaşamlarını belli bir zaman sürecinde (Kaypak-Bimay, 2016) devam ettirmeleri olarak da ifade edilmektedir.

Göç kavramını biraz daha açmakta fayda var. Göç, bireylerin yaşadığı topraklardan, alıştıkları toplumsal hayatlarından ve yapılarından, hâlihazırda sahip oldukları ekonomik imkânlardan kısacası toplumsal yaşamın birçok unsurundan uzaklaşarak veya uzaklaştırılarak yeni hayat alanlarına kapı açması olarak ifade edilebilir. Dolayısıyla konuya farklı bir açıdan ele alarak göç kavramını yeni bir toplumsal hareket olarak görmekte mümkündür. Haliyle toplumun çeşitli bileşenlerle etkilendiğini ve bu doğrultuda uyum sağlama sorunlarıyla karşı karşıya kalılabileceği de ifade edilebilir. Daha geniş kapsamlı bir göç tanımı yapılacak olursa; bir yerden başka bir yere yapılan, sosyo-kültürel, politik ve bireysel dinamiklerden etkilenen, kısa-orta ve uzun vadeli olabilen bu eylemin, geriye dönüş planlı veya sürekli yerleşim hedefi güden bir yer değiştirme hareketi olduğu anlaşılmaktadır. Adı geçen farklı tanımlarda da görüleceği üzere göç kavramı çok boyutlu ve karmaşık bir yapıya sahiptir. Tarif edildiği üzere bu durum, göçe ilişkin tanımlarda çeşitliliğe yol açmakta ve göç hareketlerinin sınıflandırılmasında da bu çeşitliliğe rastlanılmaktadır. Ancak görülmektedir ki ortak unsur olan yer değiştirme hareketi toplumların demografik, kültürel, sosyo-ekonomik yapısını ve bunların gelişimini biçimlendiren dinamik bir süreç olarak karşımıza çıkmaktadır. Bir ülke ve toplum için göçün konusu yalnızca toplumsal, siyasal, kültürel, ekonomik, yönetsel ve hukuksal yönlerden ibaret değildir. Göç, bireyleri ve toplumları temel insan haklarından, yaşama hakkı ve can güvenliğinden yoksun bırakma gibi kapsamlı ve insani niteliği olan bir olgudur (Akıncı-Nergiz-Gedik, 2015). Kısacası çeşitli problem tiplerine göre hem göç tanımları hem de göç tiplerini tasnif etmek (Kocadaş, 2016) mümkün gözükmemektedir.

Birleşmiş Milletler Mültecilerin Hukuki Statüsüne Dair Sözleşme'nin birinci maddesine göre Mülteci; "ırkı, dini, tabiiyeti, belli bir toplumsal gruba mensubiyeti veya siyasi düşünceleri yüzünden, zulme uğrayacağından haklı

sebeplerle korktuğu için vatandaşı olduğu ülkenin dışında bulunan ve bu ülkenin korumasından yararlanamayan ya da söz konusu korku nedeniyle, yararlanmak istemeyen yahut tabiiyeti yoksa ve bu tür olaylar sonucu önceden yaşadığı ikamet ülkesinin dışında bulunan, oraya dönemeyen veya söz konusu korku nedeniyle dönmek istemeyen her şahsa uygulanacaktır. Birden fazla tabiiyeti olan bir kişi hakkındaki ‘vatandaşı olduğu ülke’ ifadesi, tabiiyetini haiz olduğu, ülkelerden her birini kasteder ve bir kişi, haklı bir sebebe dayalı bir korku olmaksızın, vatandaşı olduğu ülkelerden birinin korumasından yararlanmıyorsa, vatandaşı olduğu, ülkenin korumasından mahrum sayılmayacaktır” (danistay.gov.tr, 2017) biçiminde ifade edilmektedir.

1951 Sözleşmesi’de, mülteci tanımı yapılırken önemli “sınırlamalar” getirmiştir. Böylece, mülteci tanımında yer alan “1 Ocak 1951’den önce meydana gelen olaylar” ifadesi, bir “tarih sınırlaması” oluşturmuştur. İlaveten, “Avrupa’da meydana gelen olaylar” ve “Avrupa’da veya başka bir yerde meydana gelen olaylar” şeklinde bir “coğrafi sınırlama” da söz konusudur. Mültecilerin hakları 1951 Cenevre Sözleşmesi’nde detaylandırılmıştır (Koç-Görücü-Akbıyık, 2015). Bunlar;

- Hiçbir biçimde ayrımcılık yapılmaması
- Din özgürlüğünün korunması
- Taşınır ve taşınmaz mülkiyet edinme hakkının sağlanması
- Sözleşme’ye taraf devletlerin sınırlarındaki mahkemelere özgürce erişim
- Çalışma, barınma ve eğitim hakkı sağlanması
- Kamu yardımı alma hakkının verilmesi
- Çalışma koşulları ve sosyal güvenlik hizmetinden faydalandırma
- Sınırlar içinde hareket özgürlüğü üzerinde kısıtlamaların olmaması

- Ülkeden kovulmama hakkı (mültecinin ulusal güvenlik veya kamu düzeni için tehdit teşkil ettiği durumlar hariç) Sözleşmenin 17, 18 ve 19. Maddeleri mültecilerin buldukları ülkelerdeki çalışmalarını düzenlemektedir. Buna göre sözleşmeyi kabul eden bir ülkede muntazam bir şekilde ikamet eden mülteciler yabancılarla eşit haklara sahiptirler.

Mülteci kavramına 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanununun (YUKK) da atıfta bulunulmuştur. Bu kanunda, mülteci ve şartlı mülteci ayrımına değinilmiş, bu iki ayrım arasında olayların Avrupa ülkelerinde meydana gelip gelmediği kıstasına yer verilmiştir. Aynı kanununun 62. maddesinde 'şartlı mülteci' (Akıncı-Nergiz-Gedik,2015) izahı şu şekilde yapılmıştır:

"Avrupa ülkeleri dışında meydana gelen olaylar sebebiyle; ırkı, dini, tabiiyeti, belli bir toplumsal gruba mensubiyeti veya siyasi düşüncelerinden dolayı zulme uğrayacağından haklı sebeplerle korktuğu için vatandaşı olduğu ülkenin dışında bulunan ve bu ülkenin korunmasından yararlanamayan ya da söz konusu korku nedeniyle yararlanmak istemeyen yabancıya veya bu tür olaylar sonucu önceden yaşadığı, ikamet ülkesinin dışında bulunan, oraya dönemeyen veya söz konusu korku nedeniyle dönmek istemeyen vatansız kişiye statü belirleme işlemleri sonrasında şartlı mülteci statüsü verilir. Üçüncü ülkeye yerleştirilinceye kadar, şartlı mültecinin Türkiye'de kalmasına izin verilir."

Sıklıkla birbirine karıştırılan mülteci kavramıyla sığınmacı kavramı arasında net bir ayrım yapılmıştır. Sığınmacı, mülteci olgusunda da olduğu gibi, kaçtığı ülkeye sığınma talebinde bulunan kişidir. Bu hususta, ülkesini terk edip başka bir ülkeye kaçan kişinin o ülkenin yetkilileri tarafından soruşturma evresinde olması durumu bulunmaktadır. Sığınmacı ile mülteci arasındaki en belirgin fark sığınmacının hukuki açıdan soruşturma aşamasında olmasıdır. Bununla birlikte, mülteci tanımlamasında yer alan nedenler de sığınmacı tanımı içinde yer almaktadır. Bunlara ilaveten 'vatansızlık' kavramı da mülteci kavramıyla

bağlantılı olarak sıklıkla kullanılan bir terim olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu bakımdan vatansız kavramının tanımına da yer vermek yerinde olacaktır. Hukuki anlamda vatansızlık, bir devletin vatandaşlığına tabi olan fakat oradan ayrılınca ya kendilerinin koruma talep etmeyi reddetmesinden ya da tabiiyeti bulunduğu devletin onlara koruma sağlamayı kabul etmeme sinden ötürü kendi devleti tarafından korunmayan kişilerin durumu olarak tanımlanmaktadır. Son olarak özetle göçmen, günümüzde genellikle ekonomik nedenlerden kaynaklı olmak üzere mülteci tanımında bulunan unsurların dışında ülkesini gönüllü olarak terk eden ve başka bir ülkeye, izinli ya da yetkililerin bilgisi dâhilinde yerleşen kişiler şeklinde ifade edilmektedir. 'Kaçak göçmen' ise, kendi ülkesinden başka bir ülkeye giden kişi ya da kişi gruplarının, göç ettikleri ülkenin yetkili makamlarına bilgi vermeden veya onlardan izin almadan göç ettikleri ülkede yaşamlarını sürdürenler için kullanılmaktadır (Akıncı-Nergiz-Gedik, 2015). Özellikle Suriye'den gelenlerin statülerinin belirlenmesinde uluslararası hukuk kaidelerinin genel itibarıyla ülkelerin yerel hukuklarına da girdiği görülmektedir. Aslında tamamen hukuki açıdan meselenin tartışıldığı görülmektedir.

Özetleyecek olursak meseleyi, bulunduğu ülkeyi özellikle ekonomik sebepler başta olmak üzere çeşitli sebeplerle kendi isteği ile terk ederek, başka bir ülkeye yasal yollardan giriş yaparak, yasal olarak o ülkede yaşayan kişilere göçmen denir. Herhangi bir sebepten dolayı özellikle de can ve mal güvenliği tehlikede olan ve çeşitli haksızlıklara uğrayacağı korkusu ile vatandaşı olduğu ülkenin dışında bulunan; bulunduğu ülkenin korumasından yararlanamayan ve ülkesine dönmek istemeyen kişiler mülteci olarak kabul edilmektedir. Öte yandan ülkesini terk ederek, mülteci olduğu iddiasıyla bir başka ülkeye sığınan fakat henüz mülteci olup olmadığı hakkında yetkili merciler tarafından (Akpınar, 2017) konuya dair bir karar alınmamış bireyler 'sığınmacı' olarak adlandırılırlar.

3.Toplumsal Uyum (entegrasyon) Nedir?

Toplumsal uyum (entegrasyon) kavramı, 19. yüzyıldan itibaren sosyolojinin önemli ilgi alanlarından biri olmuştur. Dolayısıyla Durkheim'in toplumsal uyum, toplumsal çözülme ve uyumsuzluk konusundaki görüşleri uyum alanındaki çalışmalara temel oluşturmuştur. Uyum konusuyla ilgilenen Weber ise konuya, dahil etme ve dışlama bağlamında yaklaşmıştır. Ancak bu konuda günümüzdeki uyum ve sistem uyumu çalışmalarını önemli ölçüde etkileyen daha çok Parsons'un toplumsal düzen konusundaki çalışmalarıdır. Toplumsal düzen konusu üzerine odaklanan Parsons, toplumsal sistemin alt sistemlerini belirlemiş ve sistemler arasındaki denge üzerinde yoğunlaşmıştır. Diğer taraftan makro ve mikro bakış açısını birleştiren ve uyum konusundaki çalışmalara önemli katkılar sağlayan sistem uyumu ve toplumsal uyum ayırımı yapan Lockwood, günümüzde uyum üzerine yapılan çalışmaları etkilemiştir. Özellikle Habermas ve Esser (uyumu; sistem ve toplumsal uyum olarak ikiye ayırmıştır) gibi uyum konusunda önemli çalışmaları olan bilim adamlarını yakından etkileyen Lockwood'un sistem ve toplumsal uyum konusundaki ayırımı, uyumun farklı boyutlarının ön plana çıkarıldığı çalışmalarda ele alınmıştır (Şahin,2010).

Göç terimleri sözlüğüne göre uyum (entegrasyon), göçmenlerin hem birey olarak hem de grup olarak toplumun bir parçası kabul edildiği bir süreçtir. Kabul eden toplumların göçmenleri kabul etmeleri için gerekenler ülkelere göre farklılık göstermektedir. Uyum, sadece tek bir grubun sorumluluğunda değildir. Hem göçmenlerin kendisi hem de ev sahibi devlet, kurumlar ve toplumlar uyumdan sorumludur (Göç Terimleri Sözlüğü, 2009).

Uyum, göç alan ülkede, yeni üyeler ile yerleşik üyeler ve gruplar arasında çok büyük bir gerilim olmadan göçmenlerin ya da sığınmacılar geldikleri topluma dahil edilmesidir. Bu bağlamda göçmenler özellikle çalışma yaşamına

buldukları katkıdan ve vergi ödemelerinden dolayı ekonomik yapıda yer almaktadırlar. Topluma yeni katılan üyeler bir işte çalıştıkları, ekonomiye katkıda buldukları, vergilerini ödedikleri ve yasalara uygun davrandıkları sürece sisteme uyum (Sistem Uyumu) sağlamışlardır. Öte yandan bu üyelerin çok iyi dil bilmeleri ya da içinde buldukları toplumun kültür ve geleneklerine uyum sağlamaları ya da bu toplumun üyeleri ile bağlantı kurmaları ve etkileşim içinde olmaları da gerekmemektedir. Dil bilmeden ve iletişimde bulunmadan da bu göçmenler toplum içinde sistemle uyumlu olarak yaşamlarını devam ettirebilmektedirler. Fakat sistem uyumundan farklı olarak, toplumsal uyum göçmenlerin yeni topluma uyum sağlamasını sadece ekonomi kurumu ya da yasal sorumluluklar açısından değil, diğer alanları da kapsayacak şekilde ele almaktadır. Dolayısıyla toplumsal uyum alanını dört boyutta belirlemek mümkündür (Şahin, 2010):

-Kültürleşme (acculturation): Gelenekler, dil gibi çeşitli konularda yeni toplumun kültürü ile etnik kültürün etkileşimidir. (Çeşitli oryantasyon programları uygulanabilir. Öncelikle tarafların karşılıklı birbirlerini tanıyacakları ortamların oluşturulması sağlanmalıdır.)

-Sosyo-ekonomik-politik konumu (placement): Topluma yeni katılan bireyin sosyal, ekonomik ve politik konumu ve haklarını içermektedir. (Aslında bunların yasayla durumlarının tespit edilmesi gerekir)

-Etkileşim (interaction): Topluma yeni katılan üyelerin kendi toplumu ve yeni toplumun üyeleri ile olan etkileşimlerini içermektedir. (Sosyal ortamlarda bir araya gelmeleri gerekir. Günlük yaşamı paylaşmaları gerekir.)

-Kimlik (identity): Kişinin toplumsal yaşam içinde kendisini nereye ait hissettiği bağlamında ele alınmakta ve kişi tarafından duygusal anlamda oluşturulduğu için de sosyal kimlik kavramına yakın bir anlam taşımaktadır.

Şahin (2010)'e göre toplumsal uyum boyutlarından olan sosyolojik, antropolojik ve psikolojik çalışmalarda ele alınan kültürleşme, özellikle son dönemde göç çalışmalarında uyum bağlamında incelenmektedir. İki farklı toplumun üyeleri bir araya geldiği zaman kültürel alanda yaşanan değişimleri içeren kültürleşmede, yaşanan bu değişim iki boyutta ele alınmaktadır. Bunlardan tek boyutlu kültürleşmede göçmenin sadece kendi kültürünü devam ettirmesi ya da sadece yeni kültüre uyum sağlaması söz konusudur, iki boyutlu kültürleşmede ise göçmenin her iki kültüre ait unsurları bir arada devam ettirmesini içeren bir yapı vardır.

Bunların yanı sıra sosyal bütünleşme ve uyum düzeyinin artırılmasına yönelik rasyonel politikaların oluşturulması da son derece önem arz etmektedir. Aslında devletler, göç olayları karşısında gerekli planları yapmakla ve toplumların yapısına yansiyacak olası olumsuzlukları en aza indirmekle sorumludurlar. Bu doğrultuda gerçekleştirilebilecek politikalar, göç eden kişi ve grupların göç ettikleri toplumun istikrarını bozmayacak biçimde hayatlarını idame edilmesini sağlayacak düzeyde olmalıdır (Akıncı-Nergiz-Gedik,2015).

Tunç'a (2015:34) göre sığınmacıların göç ettikleri ülkeye uyumu on yıllık bir süreçte farklılıklar göstermektedir. Sığınmacıların göç ettikleri ülkeye "zaman boyutunda uyumu" "ilk birkaç ay", "ilk bir iki yıl", "dört beş yıl sonra" ve "10 yıl sonrasında" farklılık gösterebilmektedir. Buna göre; ilk birkaç ay yitirdikleriyle yüzleşen sığınmacılar bir iki yıl içinde yitirdiklerini yeniden elde etmek için çaba içerisine girmektedirler. Bu dönemde sığınmacıların çoğu işlerini değiştirmekte, başlangıçta oturdukları semtlerden sığınmacıların yoğun olarak yaşadıkları semtlere doğru gitmeye başlamaktadırlar. 4-5 yıl sonra ise sığınmacılar uyum sürecini büyük ölçüde tamamlamaktadırlar. Direnme ve kararlılık kaybolmakta, umutsuzluk ortaya çıkmakta ve kişi yaşamı ve statüsündeki değişiklikleri

kabullenmektedir. Zaman içerisinde çoğu hayatından bezmekte ve yabancılaşmaktadır. On yılın ardından kalıcı yerleşim tamamlandıktan sonra, statü düşmesini kabul etmek istememektedirler. Bu nedenle yeni ülkelerindeki kurumlarından çok fazla beklentileri ortaya çıkmaktadır.

Özetle göçün gerek göç eden gerekse göç edenleri ağırlayan yerel halkın sosyo-psikolojik yapısı üzerindeki olumsuz etkilerini, tamamen olmasa da, ortadan kaldırmak için bazı çözümler mevcuttur. Bu çözüm önerilerini oluştururken özellikle göçmenlerin ve yerel halkın yaşadığı sosyo-psikolojik sorunların kaynağını teşkil eden faktörleri dikkate alarak işe koyulmak önemlidir. Buradan hareketle, gerek göçmenlerin gerekse yerel halkın sosyo-psikolojik sorunlarının önüne geçilmesi veya bu sorunların asgari düzeye indirilmesi için bazı çözüm önerileri sunulabilir (Aydın, 2017). Aşağıdaki önerilerin uygulanması ya da hayata geçirilmesi toplumsal uyum sürecini hızlandırabilir. Buna göre;

- Özel rehberlik ve psikolojik danışmanlık hizmeti verilebilir
- Sığınmacı statüsünün kabul edilmesi
- Farkındalık oluşturmak gerekir
- Empati duygusu geliştirilebilir
- Olumlu tutum geliştirmek gerekir
- Sosyal ve siyasi destek hizmeti sunmak gerekir
- Korku ve kaygı duygularının giderilmesi gerekir
- Sosyal birliktelik alanlarının oluşturulması gerekir
- Diyaloğun güçlendirilmesi gerekir
- Bilimsel araştırmalar yapmak gerekir
- Yaşama umudu vermek gerekir
- Ülke ve yerel yönetimlerin yerel halkın tüm yaşam alanlarını garanti altına alması gerekir

-Bütün bunlara ilave olarak barınma olanaklarının artırılması, dil öğretiminin sağlanması ve ulaşılabilir olması, sosyal etkinliklerin

gerçekleştirilmesi, yardım gruplarının oluşturulması, sağlık hizmetlerine erişimin sağlanması, gelir getirici olanakların artırılması, aynı etnik gruptan yardımcı meslek elemanlarının yetiştirilmesi, çevirmenlik hizmetinin sağlanması ve yeterli hale getirilmesi, aile bütünlüğünün sağlanması politikası doğrultusunda yakınlarının gelmesine izin verilmesi ve halk eğitimi programları gibi çok geniş yelpazede sunulabilecek hizmetler de, göçmen bireylerin psikolojik yapıları üzerinde olumlu etkilerin ortaya çıkmasına katkı sağlayacaktır.

4.Yaşanan Sorunlar Üzerine Bir Değerlendirme

Türkiye son 5-6 yılda yoğun bir göç dalgasıyla sarsıldı. Suriye’de özellikle iç savaş kaynaklı sığınmacı akını, sınırlarımızın dahi delik deşik olmasına sebep olmuştur. Çünkü Suriye’den kaçan insanlar Türkiye’ye sınırlarımızın her yerinden girmeye ve hatta çıkmaya başlamışlardır. Hatta bu göç işinin daha düzgün takip edilmesi ve yönetilmesi için İç İşleri Bakanlığına bağlı Göç İdaresi Genel Müdürlüğü oluşturuldu. İşin boyutunun ne kadar ciddi olduğunu oluşturulan bu kuruluştan anlamak mümkündür. Şüphesiz ki ihtiyaçlar çeşitli kurum ve kuruluşların oluşmasını ya da günümüzde oluşturulmasını gerekli hale getirmiştir.

Nitekim Türkiye, Nisan 2011’den bu yana tarihinin en ciddi kitlesel insani hareketliliğini yaşamaktadır. Temelde Suriye kaynaklı olan bu zorunlu göç hareketi, Suriye dışından pek çok göçmen adayının da Türkiye’ye yönelmesine neden olmuştur. Son altı yılda, Türkiye’ye gelen toplam göçmen sayısı 4,2-4,5 milyonu aşmış, bu gelenlerin yaklaşık olarak 1,2 milyonu 2014-2015 ve 2016 yılları başta Avrupa olmak üzere başka ülkelere gitmiş, ancak asıl büyük grup yani 3,1 milyonu Suriyeli olmak üzere toplamda 3,5 milyon göçmen Türkiye’de kalmıştır. 78 milyon nüfusu olan Türkiye’nin nüfusunun %4’ünü aşan bu sayının bir başka önemli özelliği ise %92’den fazlasının kent sığınmacıları olmasıdır. Yani Türkiye’deki mültecilerin sadece %8’i kamplarda ve nispeten toplumdan izole

yaşarken, geri kalan %92'si de Türkiye'nin hemen her yerinde şehir merkezlerinde yerli halkla birlikte yaşamaktadır (Erdoğan-Kavukçuer-Çetinkaya, 2017). Özellikle de mülteci nüfusu sınıra yakın kent (özellikle Kilis, Şanlıurfa, Hatay, Gaziantep, Mardin başta olmak üzere ülkenin diğer illerine dağılmış durumdadırlar) merkezlerinde ve büyük şehirlerin çeperlerinde yaşamaktadırlar. Göze çarpan diğer bir gerçeklik ise Suriyeli mültecilerin ilk aşamada yerleşmek için akraba ve hemşerilerinin olduğu illeri tercih etmeleridir. Fakat yerleştikleri bu kentlerde mülteci ve sığınmacı kimlikleriyle yaşadıkları trajediler, gündelik hayat deneyimleri, kente ve hayata tutunmak için gösterdikleri çabalar, her ne kadar hemşeri ilişkileri temelinde sorunlarını çözebilecekleri bir zemin bulmuş olsalar da onların çetin bir mücadele içerisinde olduklarını göstermektedir (Deniz-Ekinci-Hülür, 2016). Bu gibi zamanlarda hayat şartlarının zorluğu aslında geldikleri yere yabancı olmaktan başlayarak, her türlü uyum sorunu olarak ortaya çıktığı gerçeği ile karşılaşılmaktadır.

Konuyu birazda daha açarak Mardin özelinde ele alıp incelemekte de fayda var. Türkiye-Suriye sınır hattı, komşularımızla olan en uzun sınır hattını oluşturmaktadır. Bu sınır hattı üzerinde Girmeli ve Şenyurt Sınır Kapılarının Mardin'de bulunması önem arz etmektedir. Mardin-Suriye ilişkileri Nusaybin'de bulunan Girmeli ve Şenyurt'ta bulunan Şenyurt Sınır Kapıları üzerinden sağlamaktadır. Sınır hattı genellikle ova ve düzlük arazilerden oluştuğundan bir ülkeden diğerine geçmek zor olmamaktadır. Ayrıca Mardin; Şanlıurfa merkeze ve Ceylanpınar, Akçakale ilçelerine çok yakın olduğundan buralardaki kamplarda yaşayan Suriyeliler, kamplardan ayrılınca çok rahatlıkla Mardin'e gelerek yerleşebilmektedirler. Mardin İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü'nden 24.04.2013 tarihi itibarıyla alınan bilgiye göre Mardin genelinde kayıt altına alınan Suriyeli göçmen sayısı 14.006'dır. Bu kayıtlar resmi olan kayıtlardır ve kayıtlar her geçen gün artarak devam etmektedir (Mardin İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü, E.T:

24.04.2013). Bugünlerde ise bu rakamlar önemli bir oranda artmıştır. IMPR Humanitarian (2014)'a göre yerel STK'lara, muhtarlıklara ve Suriyeli komitelerin aktardıklarına göre Mardin bölgesinde resmi kayıtlar ve resmi olmayan kayıtlarla beraber 200 bine yakın Suriyeli göçmen bulunmaktadır. Kayıt altına alınan göçmenlerin il geneli dağılımına bakıldığında sadece bir merkezde toplanmadıkları görülmektedir. Belli bir bölgede yoğunlaşmaktan çok dağınık bir şekilde hem Mardin il merkezinde hem de diğer ilçelerde ikamet etmektedirler. Suriyelilerin nüfus bakımından en yoğun olarak ikamet ettikleri yer Kızıltepe'dir. Kızıltepe'den sonra Nusaybin ve diğer ilçeler gelmektedir. AFAD (2013) verilerine göre, son dönemlerde Midyat'ta 336 dönüm arazi üzerine çadır kent kurulmuştur. 19 Haziran 2013 tarihinde açılan çadır kent 6.500 kişi ve 2000 adet çadır kapasitesine sahiptir. 26 Eylül 2013 tarihi itibarıyla Midyat çadır kentinde 2.366 Suriyeli kalmaktadır (Apak, 2014). Mesela Kilis ilindeki sığınmacılar mevcut nüfusun iki katını geçmiştir. Bu nüfus yoğunluğunun yerli halk üzerinde yaratmış olduğu baskı gözlerden kaçmamaktadır.

Genel olarak büyük resme bakıldığında Türkiye, Küresel İnsani Yardım 2017 Raporu'na göre, 2016 yılında 6 milyar ABD doları tutarında insani yardım yaparak, ABD'nin ardından en çok uluslararası insani yardım yapan ikinci ülke konumuna geldi. Türkiye 2016 yılında ayrıca, mili gelirinin %0,75'ni insani yardım için ayırarak, bir kez daha, "Dünya'nın En Cömert Ülkesi" oldu. Türkiye, Suriyeli sığınmacıların yaralarının sarılması ve yeniden hayata tutunmaları için BM standartlarında 25 milyar ABD dolarını aşkın bir kaynak harcadı. Uluslararası toplumun, Türkiye'nin bu fedakârlığına katkısı 526 milyon ABD doları oldu. Türkiye'de kayıtlı tüm Suriyelilere sağlık hizmetleri ve ilaçlar Sağlık Bakanlığı iş birliği ile ücretsiz olarak sunulmuştur. Bugüne kadar Suriye ve Iraklı sığınmacıların tedavileri kapsamında 953.466 bin ameliyat gerçekleştirildi;

1.143.393 yatan hasta ve 25.919.750 milyon poliklinik hizmeti verildi (AFAT, 2017). Bu hizmetlerin her geçen gün artarak devam ettiği görülmektedir.

Bütün bunların yanında eksiklikler ve yapılması gerekenlerin bir sınırının olmadığı da bilinmelidir. Çeşitli sorunlarla boğuşan sığınmacılar üzerinde göçün özellikle bireylerin sosyo-psikolojik yapısı üzerinde bazı olumsuz etkilere sahip olduğu da görülmektedir. Bu olumsuz etkiler kısaca, temel olanları birkaç madde halinde (Aydın, 2017) aşağıda olduğu gibi sıralamak mümkündür:

- Korku ve kaygı yaşayabilirler
- Uyum sorunu yaşayabilirler
- Aitlik sorunu yaşayabilirler
- Yabancılaşma duygusu yaşarlar
- Boşluk hissi yaşarlar
- Kişilik-kimlik sorunu yaşarlar
- Aşağılanmışlık duygusu yaşarlar
- Kuşkucu davranırlar
- Suçluluk duygusu yaşarlar
- Güvensizlik duygusu yaşarlar
- Ötekileşme sorunu yaşarlar
- Şizofreni ve benzeri psikozlar yaşarlar
- Stres ve depresyon yaşayabilirler

Göçün olumsuz etkileri sadece sığınmacılar üzerinde kendini göstermemekte, aynı zamanda yerel halk üzerinde de bazı olumsuz etkileri olmaktadır. Bu olumsuz etkileri birkaç maddede toplamak mümkündür (Aydın, 2017). Buna göre;

-Korku ve kaygı duygusu: Hiç kuşkusuz göç olgusunun göçmen bireylerde olduğu gibi, yerel halk üzerindeki en önemli olumsuz etkisi, yeni gelen insanların beraberlerinde neler getirmiş olabileceğine dair belirsizlikten kaynaklanan korku ve kaygı duygusudur. Çünkü yeni gelenlerin hangi özellikleriyle geldikleri neredeyse tam bir muammadır. Yeni gelenlerle ilgili anlatılan olumsuz hikâyeler; ayrıca sığınmacıların karışmış oldukları olumsuz olaylar korku ve kaygının artmasında önemli bir yere sahiptir.

-Ön yargı: Göç olgusunun yerel halk üzerindeki olumsuz etkilerinden birisi de, ülkelerine gelen kişilere karşı ön yargılı olmalarıdır. Elbette bunda her zaman yerel halkın nedensiz olarak olumsuz düşünmeleri yoktur. Bazen göçmenlerin sebep oldukları bazı olumsuz davranışları bu ön yargının oluşmasında etkili olmaktadır.

-Kendini güvende hissetmeme: Yerel halkın yaşadığı bir diğer olumsuz duygu ise, yeni gelenlere karşı hissedilen güvensizlik duygusudur. Çünkü yeni gelenlere karşı kaygılanan yerel halk hem kendini yeterince güvende hissetmemekte hem de onlara güvenip samimi ilişkiler kuramamaktadır.

5.Tartışma ve Sonuç

Türkiye’de kamp dışında yaşayan Suriyelilerin pek çok sorunla karşı karşıya kaldığı bilinmektedir. Mesela, özellikle Suriyeli çocuk ve gençlerin yalnızca küçük bir kısmı eğitim alabilmektedir. Savaş mağduru olan bu çocuklar “kayıp nesil” olarak da adlandırılmaktadır. Aslında alınacak eğitim ve destek önlemleri ile durum tersine çevrilebilir. İlgili tüm kamusal ve toplumsal kuruluşlarca toplumun duyarlılığını ve farkındalığını artıracak sosyal çalışmalar yapılmalı, toplumda bir güvensizlik, tehdit algısı ve ayrımcılık duygusunun filizlenerek uç vermesine engel olunacak bir çaba içine girilmelidir. Sağlıklı bir kamuoyu yaratılması için toplum ile sorunun tüm boyutlarına ilişkin eksiksiz, şeffaf,

güvenilir ve düzenli bir bilgi paylaşımı sağlanmalıdır. Ayrıca, özellikle Suriyeli çocuk, kadın, genç ve tüm diğer Suriyeli sığınmacıların acilen Türk Toplumunu ile geniş anlamda toplumsal uyumuna (entegrasyonuna) ilişkin önlem ve yapılanmalara ihtiyaç vardır (Akpınar, 2017).

Sorunların çözümünde görülmesi ve bilinmesi gereken, insanlar toplulukları halinde yaşamaya yazgılı olduğu gerçeğidir; çünkü insanlar belirli ve benzer özellikleri paylaştıkları için bir arada yaşayabilirler. Özellikle günümüzde bireyler topluma çok yönlü katılırlar. Bireylerin çok yönlü topluma katılıyor olması ve hayatını bu şekilde toplumda sürdürüyor olması ilişkilerindeki toplumsal uyumu ya da entegrasyonu gösterir. Bizler topluma bir meslek erbabı, komşu, müşteri, baba, bir vakıf ya da dernek üyesi, aynı inancı paylaşan bir mümin, aynı ideolojiyi paylaşan biri vb. gibi yönlerimizle katılırız. Toplumsal uyumun sağlanması için neler yapılabilir:

-Meslek edindirme kursları vasıtasıyla sığınmacıların iş bulmalarının sağlanması ve bu yolla yerli çalışanlarla kaynaşmanın gerçekleştirilmesi sağlanabilir. Böylece hem kişi bir iş edinmiş olacak hem de farklı ortamlara girerek yerli halkla birlikte çalışarak ve yaşayarak yerli kültürü tanımış olacaktır.

-Kültürel kaynaşmanın sağlanması için kültürel faaliyetlerin yapılmalıdır. Böylece sığınmacıların yerli halkla tanışması sağlanarak, birbirlerini tanımalarının önünü açılmış olur.

-Çocukların aynı okullara gönderilmesi ve hatta aynı oyun ortamlarını kullanmalarının sağlanması gerekir.

-Yetişkinler çeşitli seminer, konferans, çalıştay ve paneller vasıtasıyla eğitimlerden geçirilmelidir.

-Kamplarda toplumdan tecrit edilmiş bir şekilde; toplumdan yalıtılarak uyum gerçekleştirilemez. İnsanların aynı sosyal ortamlarda yaşamaları gerekir.

-Aslında din en önemli ortak yanlarımızı oluşturuyor. Din, kaynaşma ve bütünleşme için etkili bir şekilde kullanılabilir. Ama yeterli değildir.

-Sağlam bir iletişim kurulması için Türkçe'nin öğretilmesi önemlidir. Dil, toplumsal uyumu (entegrasyonu) hızlandıran önemli bir faktördür.

-Medyanın (yazılı ve görsel) hatta sosyal medyanın etkin olarak kullanılması faydalı olabilir.

-Üniversitelerin çeşitli bilim dalları çeşitli konularla ilgili projelerin gerçekleştirilmesinde yer alabilir. Mesela meslek edindirme kurslarının açılmasında Sosyal ve Teknik Meslek Yüksek Okulu; İlgili Mühendislik bölümleri, seminer, konferans ve panel gibi etkinliklerde sosyoloji, tarih, edebiyat, ilahiyat, eğitim ve sağlık alanlarından faydalanılabilir.

Kısacası Suriyeli sığınmacılar konusu, bir toplumsal uyum sorunu olarak ele alınmalı; çalışma hayatı, eğitim, barınma, sağlık, belediye hizmetleri, toplumun alıştırılması gibi alanları düzenleyecek bütüncül bir politika uygulanmalıdır. Entegrasyon süreci eğer başarılı yönetilebilirse, uzun vadede toplumsal zenginliğe, çok kültürlü yapının gelişmesine katkı sağlanabilir (Üstün, 2016:8). Bütün bu faaliyet alanları dikkatlice planlanmalı ve idare edilmelidir. Kontrol edilemeyen hareketler felaketle sonuçlanabilir.

KAYNAKÇA

- AFAD. (2017). Suriyeli Sığınmacılara Yapılan Yardımlar.
- Akıncı, B-Nergiz, A. -Gedik, E.(2015). Uyum Süreci Üzerine Bir Değerlendirme: Göç ve Toplumsal Kabul. Göç Araştırmaları Dergisi. Cilt: 1,Sayı:2, Temmuz-Aralık, ss. 58-83.
- Akpınar, T. (2017). Türkiye’deki Suriyeli Mülteci Çocukların ve Kadınların Sosyal Politika Bağlamında Yaşadıkları Sorunlar. Balkan and Near Eastern Journal of Social Sciences (Balkan ve Yakın Doğu Sosyal Bilimler Dergisi). 03 (03).
- Apak, H. (2014). Suriyeli göçmenlerin kente uyumları: Mardin örneği. Mukaddime, 5(2), SS. 53-70.
- Aydın, C. (2017). Göçmenlerin Karşılaştıkları ve Neden Oldukları Bazı Psikolojik Sorunlar ve Çözüm Önerileri Üzerine Bir Analiz. Proceedings Book of 2nd International Scientific Researches Congress on Humanities and Social Sciences (IBAD-2017). April 20-23.
- “Birleşmiş Milletler Mültecilerin Hukuki Statüsüne Dair Sözleşme”. (2017), (<http://www.danistay.gov.tr>)
- Deniz, A. Ç. - Ekinci, Y. - Hülür, A. B. (2016). Suriyeli Sığınmacıların Karşılaştığı Sosyal Dışlanma Mekanizmaları. www.sbard.org, Yıl: 14, Sayı:27, SS. 17 – 40.
- Erdoğan, M.-Kavukçuer, Y.-Çetinkaya, T. (2017). Türkiye’de Yaşayan Suriyeli Mültecilere Yönelik Medya Algısı. Özgürlük Araştırmaları Derneği. Sayı:5.
- Göç Terimleri Sözlüğü. (2009). Uluslararası Göç Örgütü. <http://www.osmanlica.com>, 2017
- <http://www.tdk.gov.tr>, 2017
- Kaypak, Ş.-Bimay, M. (2016). Suriye Savaşı Nedeniyle Yaşanan Göçün Ekonomik ve Sosyo Kültürel Etkileri: Batman Örneği. Yaşam Bilimleri Dergisi, Cilt: 6, Sayı: 1.

- Kocadaş, B. (2016). Cumhuriyet Döneminde Yapılan İç ve Dış Göçler'in Toplumsal Etkileri. *Sosyolojik Düşün Dergisi*, Cilt:1, Sayı:1.
- Koç, M.-Görücü, İ.-Akbiyık, N. (2015). Suriyeli Sığınmacılar ve İstihdam Problemleri. *Birey ve Toplum Dergisi*. Cilt: 5, Sayı:9.
- Şahin, B. (2010). Almanya'daki Türk Göçmenlerin Sosyal Entegrasyonunun Kuşaklar Arası Karşılaştırması: Kültürleşme. *Bilig*, Güz, SS.103-134.
- Tunç, A. Ş. (2015). Mülteci Davranışı ve Toplumsal Etkileri: Türkiye'deki Suriyelilere İlişkin Bir Değerlendirme. *Tesam Akademi Dergisi / Turkish Journal of Tesam Academy*. Temmuz- July. 2 (2). 29 – 63.
- Üstün, N. (2016). Suriyelilerin Türk İşgücü Piyasasına Entegrasyonu Sorunları Öneriler. *Konya Ticaret Odası Araştırma Raporu Ekonomik Araştırmalar ve Proje Müdürlüğü Yay. Konya*.

EXTENDED ABSTRACT

There are many socio-cultural and economic factors that separate societies from each other. Having a single factor (such as religion) in common does not seem sufficient for the fusion of two different societies. While individuals in the same society can be classified according to various criteria, it must be quite difficult to integrate individuals who have the characteristics of another social structure into these differences.

Turkey's very intense influx of asylum seekers to undergo (approximately 4-4.5 million people arrived) and the absence of the Turkish people ready for this, uncontrolled spread all over the country from a rise in the morning when they are themselves refugees from neighboring find the locals lived trauma, rather complicates their acceptance of asylum seekers. On the other hand, the negative public opinion created by those who try to obtain political rent through asylum seekers plays an important role in the deepening and chronicity of the problem. In the meantime, the negative behaviors of those who try to adapt to a different social structure, not knowing the social structure they come from, have caused an increase in boredom.

Intensive actually caught unprepared for the influx of asylum seekers Turkey, initially must have been because it makes the fusion of religious brotherhood, can make a big issue of asylum issues initially so maybe he cared. Of course, religion is an important institution in social integration and cohesion, but especially today, the existence of a single institution is not enough to ensure the integration of a society. All institutions that ensure the formation of the society should undertake important duties in the adaptation of asylum seekers to Turkish society. For example, as refugees try to integrate into the society only through religious brotherhood, unless they are harmonized in terms of education, health, economy, politics, law and family institutions, the ones done through religion will soon become inadequate. Because a social problem can arise with the effect of all these institutions and can be solved with their contributions.

Another issue is that the concepts are often used interchangeably. The concepts of immigrant, refugee and asylum seeker have recently begun to attract the attention of the scientific world. Confusion has arisen especially regarding the status of those coming from Syria. We have also witnessed this confusion in the works we cited. The majority of the Syrian refugee status in Turkey is located on though.

Generally speaking, according to the definition of migration in Turkish Language Association (TDK) Turkish Dictionary; While it is used as "the work of individuals

or communities moving from one country to another, from one settlement to another for economic, social, political reasons, moving, migration, immigration" (tdk.gov.tr, 2017), the concept of refugee is used as "asylum" in the Ottoman dictionary. who take refuge, who takes refuge. Concepts are very easily used interchangeably, regardless of the meaning they mean. For example, the concepts of immigrant and refugee are used interchangeably, at least at the grassroots level.

It is useful to explain the concept of immigration a little more. Migration can be expressed as the individuals moving away from the land they live in, their social lives and structures they are accustomed to, their current economic opportunities, in short, from many elements of social life and opening the door to new living spaces. By looking at the subject from a different perspective, it is possible to see the concept of immigration as a new community movement. It is also predicted that the society is affected by various components and that adaptation problems may be encountered in this direction. If a broader definition of immigration is to be made; It is understood that this action, which is carried out from one place to another, affected by socio-cultural, political and individual dynamics, can be short-medium and long-term, is a movement of relocation with a return planned or permanent settlement goal. As can be understood from the different definitions mentioned, the concept of immigration has a multidimensional and complex structure. As described, this situation leads to diversity in the definitions of migration and this diversity is encountered in the classification of migration movements. However, it is seen that the movement of movement, which is a common element, emerges as a dynamic process that shapes the demographic, cultural, socio-economic structure of societies and their development.

There is a clear distinction between the often-confused concept of refugee and the concept of asylum. As in the case of a refugee, an asylum seeker is a person seeking asylum in the country from which they fled. In this regard, there is a situation where the person who left his country and fled to another country is at the stage of investigation by the authorities of that country. The most obvious difference between an asylum seeker and a refugee is that the asylum seeker is at the stage of legal investigation. However, the reasons in the definition of refugee are also included in the definition of asylum seeker. In addition to these, the concept of "statelessness" appears as a frequently used term in connection with the concept of refugee. In this respect, it would be appropriate to include the definition of the concept of statelessness. In the legal sense, statelessness is defined as the situation of persons who are subject to the nationality of a state but are not protected by their own state because they either refuse to seek protection when they leave or because the state of their

nationality refuses to provide them with protection. Finally, in summary, immigrants are defined as people who leave their country voluntarily and settle in another country with permission or with the knowledge of the authorities, apart from the elements included in the refugee definition, mostly due to economic reasons.

To summarize, people who live in that country legally are called immigrants by leaving the country where they are located, voluntarily for various reasons, especially economic reasons, and entering another country legally. For any reason, especially if the safety of life and property is in danger and who is outside the country of his / her citizenship for fear of various injustices; Refugees are those who cannot benefit from the protection of their country of residence and do not want to return to their country.